

ทางเลือกเชิงนโยบาย และการวิเคราะห์ผลกระทบทางสุขภาพ

เดชรัตน์ สุขกำเนิด

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างทางเลือกเชิงนโยบาย: กรณีเหมืองแร่ทองคำ เลย

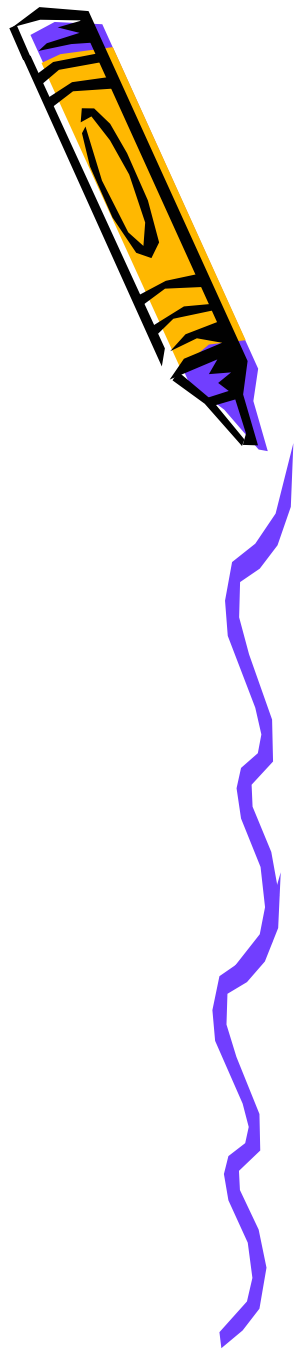
- ทางเลือกแบบปลายท่อ
 - ดำเนินการอยู่แล้ว แต่ต้องตรวจสอบและปรับปรุงให้ดีขึ้น
- ทางเลือกในเชิงสถาบัน
 - กลไกการกำกับดูแล การตัดสินใจ และป้องกันสาธารณภัย
- ทางเลือกในเชิงพื้นที่ เช่น พื้นที่กันชน พื้นที่ส่วนขยาย
- ทางเลือกในเชิงขนาดและเทคโนโลยี โดยเฉพาะในส่วนขยาย
- ทางเลือกในเชิงเป้าหมาย

ผลตอบแทนจากเหมืองแร่กับการสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน

การจัดสรรผลประโยชน์จากทองคำ

- ทรัพยากรธรรมชาติที่ประเทศไทยสูญเสีย 8,243 ล้านบาท
- การกระจายผลประโยชน์
 - ส่วนเพิ่ม GDP ในประเทศไทย 3,542 ล้านบาท
 - การบริโภค 2,250 ล้านบาท
 - การออม 1,291 ล้านบาท
 - ความเสื่อมโทรม - 357 ล้านบาท
 - ความสูญเสียทางสิ่งแวดล้อม - 682 ล้านบาท
 - ส่วนปัจจัยที่ต้องนำเข้า 1,656 ล้านบาท
 - ส่วนแบ่งผลกำไรให้บ.อัครา ไมนิ่ง 3,045 ล้านบาท
- การออมที่แท้จริงในประเทศ 681.9 ล้านบาท
(คิดเป็น 8.27% ของทรัพยากรที่ประเทศไทยสูญเสีย)

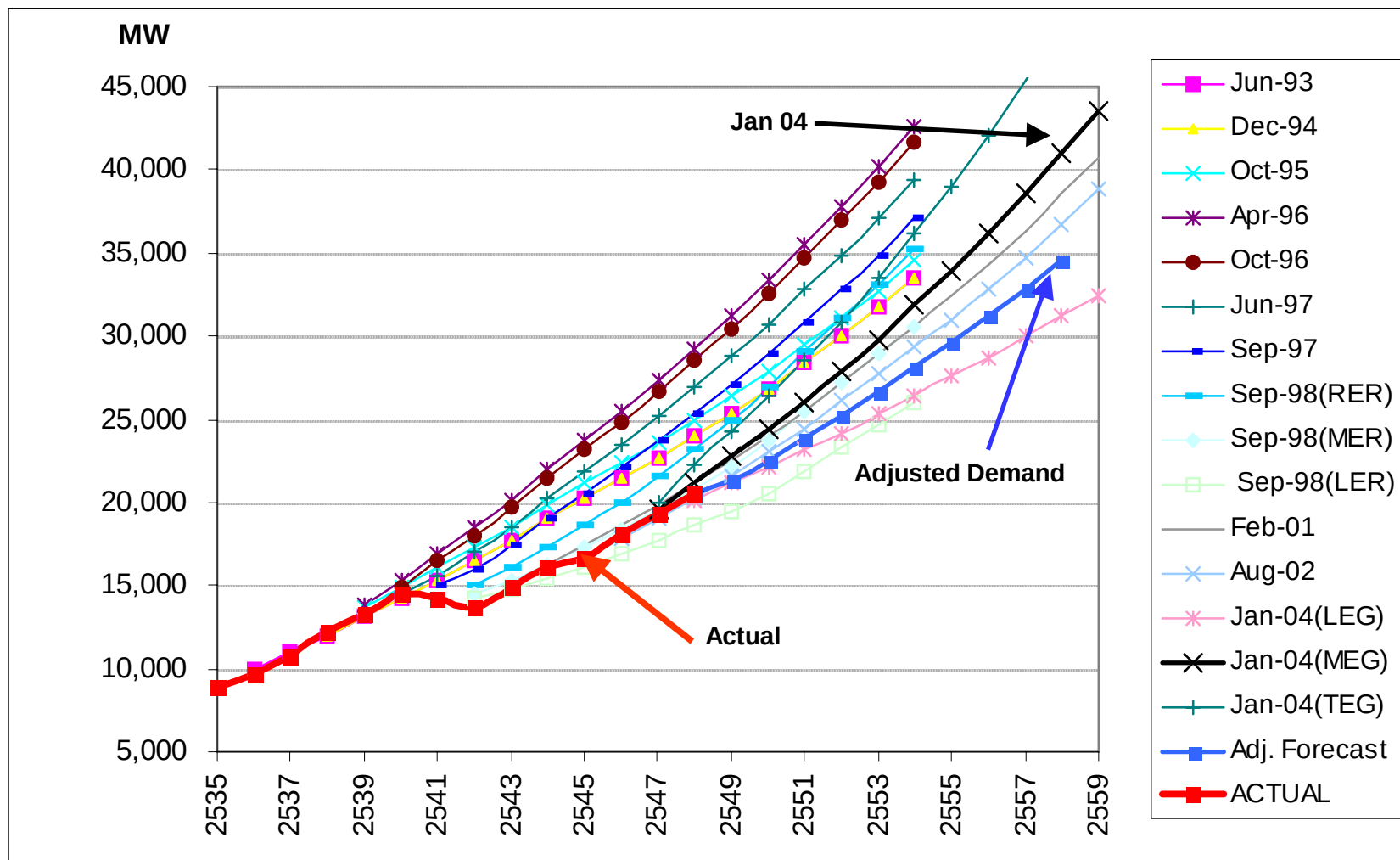
ตัวอย่างทางเลือกเชิงนโยบาย: กรณีโรงไฟฟ้ากับการจัดการน้ำ นครปฐม

- ทางเลือกแบบปลายท่อ - การติดตามตรวจสอบผลกระทบ
- ทางเลือกในเชิงพื้นที่ - พื้นที่โรงไฟฟ้า จุดสูบน้ำและปล่อยน้ำ
- ทางเลือกในเชิงขนาดและเชิงเทคโนโลยี
 - ขนาดใหญ่แห่งเดียว หรือขนาดเล็กหลายแห่ง
 - นครปฐมเป็นจังหวัดที่มีของเสียมากที่สุด แต่ใช้ประโยชน์น้อยมาก
- ทางเลือกในเชิงเป้าหมาย
 - เพื่อการลงทุนของเอกชน หรือเพื่อเสริมความมั่นคงในระบบไฟฟ้า

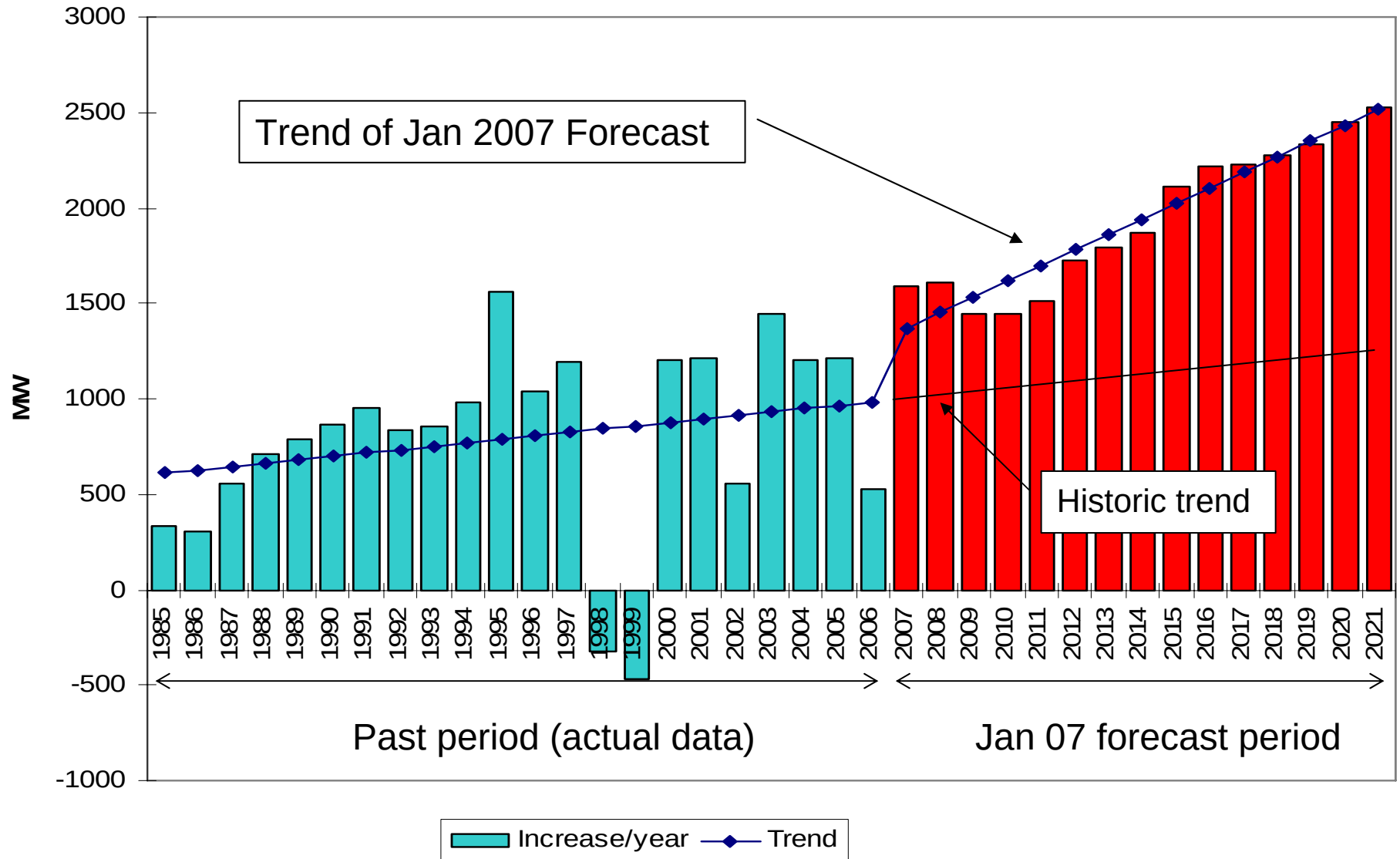

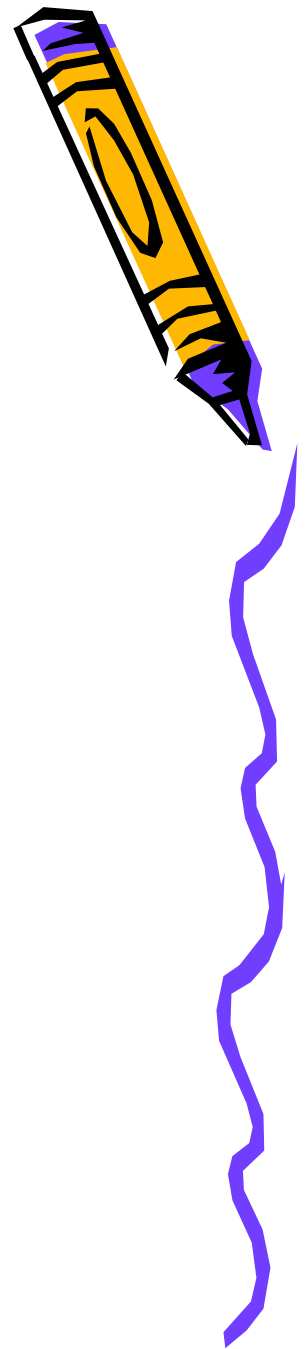

แผนภาพที่ 1 การเปรียบเทียบการพยากรณ์ความต้องการใช้ไฟฟ้าจริง กับการพยากรณ์ และการปรับค่าพยากรณ์ใหม่

การพยากรณ์ชุดมกราคม 2550 : ประวัติศาสตร์ซ้ำรอย?

ตัวอย่างทางเลือกเชิงนโยบาย

กรณีการพัฒนาอุตสาหกรรมมาบตาพุด

- โรงงานที่มีอยู่แล้วและอนุมัติแล้ว
 - ทางเลือกแบบปลายท่อ
 - ทางเลือกเชิงสถาบัน ในกลไกการติดตามและตรวจสอบ
- โรงงานที่อยู่ในกระบวนการอนุมัติ
 - เพิ่มเติมทางเลือกในเชิงเทคโนโลยี
 - เพิ่มเติมทางเลือกในเชิงพื้นที่ (ทบทวนการปรับผังเมือง)
- กระบวนการฟื้นฟูและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ
 - อย่าลืมปัญหาจากสังคมอุตสาหกรรม
 - สิ่งที่เคยได้ก่อน ก็ให้รับช่วย (เช่น เรือน้ำดื่ม น้ำใช้)

ตัวอย่างทางเลือกเชิงนโยบาย

กรณีการพัฒนาอุตสาหกรรมมาบตาพุด

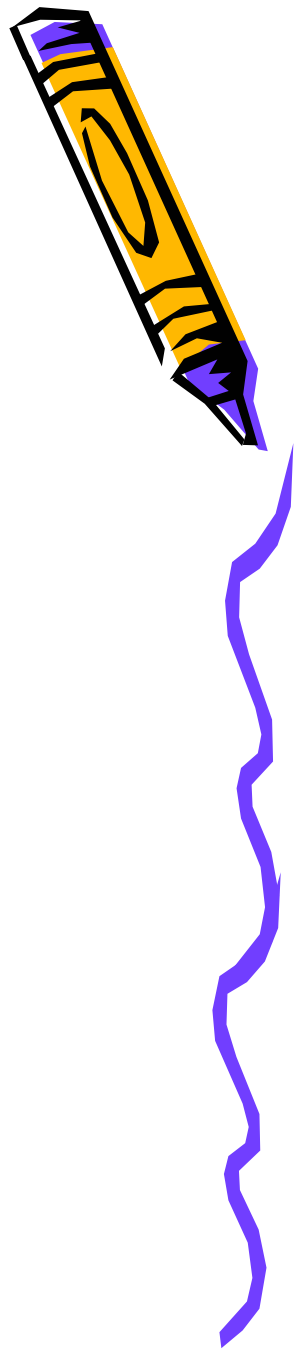
- แผนการขยายอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 3 ของรัฐบาล
(ไม่ใช่เน้นที่การขยายโรงงานเอกชนแต่ละโรง)
 - ทางเลือกในเชิงพื้นที่ – ขยายไปที่ใด ทำไม ผลกระทบเป็นอย่างไร
 - ทางเลือกในเชิงอุตสาหกรรม – ทำไมต้องปิโตรเคมี
 - ทางเลือกในเชิงเทคโนโลยี – ปิโตรเคมีระยะที่ 3 ต่างจากเดิมอย่างไร
 - ทางเลือกในเชิงเป้าหมาย – การพัฒนาเงินหรือพัฒนามนุษย์
 - จะเลือกการลงทุนแบบใดจึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด

การใช้สิทธิตามมาตรา 11 ของพ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ

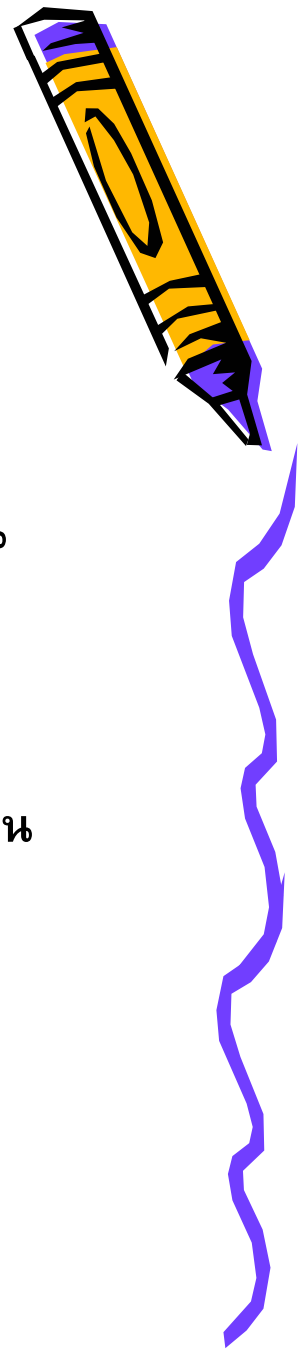
ตัวอย่างทางเลือกเชิงนโยบาย กรณีระบบการกำจัดสิ่งปฏิกูล

- ทางเลือกแบบปลายท่อ - การดูแลให้เข้มงวด
- ทางเลือกเชิงสถาบัน
 - ระบบสัมปทานและกลไกการประเมินผล
 - การมีส่วนร่วมของชุมชน (เช่น การจัดการขยะ)
- ทางเลือกเชิงเทคโนโลยี
 - การสร้างประโยชน์จากสิ่งปฏิกูล (โรงไฟฟ้าพลัง “อ”))
- ทางเลือกเชิงเป้าหมาย
 - จากการให้สัมปทาน มาสู่ การพัฒนาครบวงจร

การวิเคราะห์ผลกระทบทางสุขภาพ

- กรณีที่มีการดำเนินการอยู่แล้ว (เช่น เหมืองทองคำ)
 - ไม่ใช่แค่การติดตามเฝ้าระวังอย่างรอบคอบ
 - แต่ต้องประเมิน+ผลกระทบหากสถานการณ์เลวร้ายเกิดขึ้น (worst-case scenario) แล้วเตรียมระบบรับมือให้พร้อม
 - ต้องเน้นกลไกการกำกับดูแล
 - ในเชิงสถาบัน – อำนาจหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ และการประสานงาน
 - ในเชิงเทคนิควิธีการ
 - Bio-indicators, Social indicators, Community-risk Mapping
 - อย่าลืมผลกระทบทางสุขภาพสังคม
- ต้องมองถึงการตัดสินใจที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

การวิเคราะห์ผลกระทบทางสุขภาพ

- กรณีที่ยังไม่ได้ดำเนินการ หรือเสนอทางเลือกใหม่
- ควรเน้นการเปรียบเทียบระหว่างทางเลือก มิใช่เพียงการชี้ปัญหาหรือการทำหรือไม่ทำ เช่น กรณีการจัดการสิ่งปฏิกูล การขยายปิโตรเคมีระยะ 3 ที่มาบตาพุด
- ต้องกำหนดทางเลือกให้ชัดเจน ว่าจะเสนอทางเลือกใด
- เทคนิคการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างทางเลือก
 - การวิเคราะห์ความเสี่ยง
 - การวิเคราะห์แบบจำลองผลกระทบ
 - การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์
 - มิใช่เพียงความคุ้มค่า แต่เป็นความยั่งยืน และการกระจายรายได้

สิ่งที่ควรระวังคือ

คำว่า

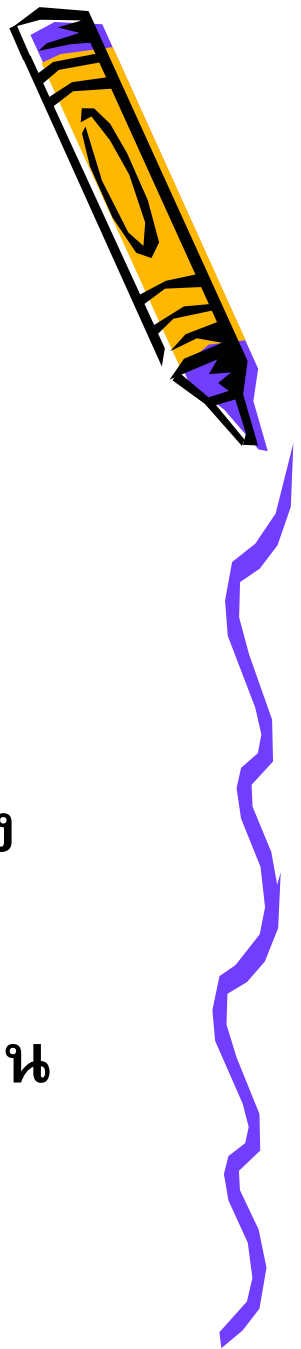
“มีครับ/ค่ะ”

กรณีศึกษาระบบแจ้งภัย
แบบ (ยัง) ไม่มีใครในพื้นที่รู้เรื่องเลย

ระบบแจ้งภัยของ
กรมอุตุนิยมวิทยาที่
เทศบาลเมืองน่าน

ขอบคุณครับ

tonklagroup@yahoo.com

